

Základní škola Zvole, okres Žďár nad Sázavou

Zvole 84 , 592 56 Zvole

☎ 777 787 587

✉ zszvole@centrum.cz

Školní vzdělávací program pro školní družinu

***"S FERDOU MRAVENCEM
POZNÁVÁME SVĚT"***

MOTTO:

„Cílem výchovy není, aby všechny děti byly stejné a stejně se chovaly, ale při vší rozmanitosti zjevů a povah byly v životě i úspěšné i šťastné.“

(Zdeněk Matějček)

OBSAH

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLY

1.1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

2. CHARAKTERISTIKA ŠVP

2.1. POSLÁNÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY

2.2. ZAMĚŘENÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY

3. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

3. 1. KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

4. ČASOVÝ PLÁN

5. FORMY

5.1. Pravidelné činnosti

5.2. Sportovní aktivity/táborová činnost

5.3. Odpočinkové činnosti

5.4. Příprava na vyučování

5.5. Příležitostné akce

6. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

6.1. Jazyk a jazyková komunikace, matematika a její aplikace

6.2. Člověk a jeho svět

6. 3. Člověk a příroda

6. 4. Člověk a zdraví

6. 5. Člověk a svět práce

6. 6. Umění a kultura

6. 7. Matematika a její aplikace

6. 8. Informační a komunikační technologie

6.9. Začlenění průřezových témat a jejich charakteristika

7. PODMÍNKY PRO ZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

7. 1. Zajištění vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

7. 2. Zajištění vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

7.3. Zabezpečení výuky žáků mimořádně

8. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ, PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

9. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY DRUŽINY

10. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY DRUŽINY

11. EKONOMICKÉ PODMÍNKY DRUŽINY

12. BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ, BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANA ZDRAVÍ

13. DOSTUPNOST - ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU DRUŽINY

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLY

1.1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1.1. Název programu:

„S FERDOU MRAVENCEM POZNÁVÁME SVĚT“

1.1.2. Předkladatel:

Název školy: Základní škola Zvole, okres Žďár n.S.

Adresa školy: Zvole č. 84

Ředitel: Mgr. Helena Vítová, ředitelka ZŠ

IČO: 750 220 67

Zařazení do sítě škol: 600 130 673

telefon: 777 787 587

e-mail: zszvole@centrum.cz www.skolazvole.cz

1.1.3. Zřizovatel: Obec Zvole, Zvole č. 107, 592 56 Zvole

Starosta: Mojmír Starý

telefon: 566 567 165

e-mail: obeczvole@tiscali.cz [www.http://mesta.obce.cz/zvole/](http://mesta.obce.cz/zvole/)

1.1.4. Platnost dokumentu: Od 2. září 2014

Aktualizace 26. srpna 2014

Razítko školy:

Podpis ředitelky školy:

2. CHARAKTERISTIKA ŠVP -

"S Ferdou Mravencem poznáváme svět"

2.1. POSLÁNÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina má svá specifika, působí na děti po školním vyučování, její působení je odlišné od vyučování. Stejně tak nemůže suplovat výchovné působení v rodině, ale snaží se na něj navazovat a spolupracovat s rodiči.

Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti dětí, odpočinku a rekreace.

Naše ZŠ se nachází asi 7 km severozápadně od Bystřice n. P., v obci Zvole.

Jsme vesnická škola s pěti ročníky, podle aktuálního počtu žáků je výuka přizpůsobena jako jednotřídní nebo dvoutřídní.

Družinu mohou navštěvovat všichni žáci.

Jsme příspěvkovou organizací. Do školy dojíždějí žáci z obcí: Olešinky, Horní Rožinka, Dolní Rozsíčky. Proto průběh odpolední družiny je uzpůsoben časově dle odjezdů autobusů.

Zájmová činnost je zařazena po odpočinkové části po obědě. Každý den je nabízen jiný druh činnosti.

Škola i družina jsou tvůrčí, používáme flexibilní metody, respektujeme a akceptujeme názory rodičů i dětí, jsme komunikativní, otevření, bezpeční, partnerští, vstřícní, pohodoví a máme pozitivní vztah ke vzdělávání.

2.2. ZAMĚŘENÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY

Zaměření programu ŠD vyplývá z celkového zaměření školy, které je literárně výtvarné a sportovně – přírodovědné.

Program školní družiny se snaží o vytvoření zdravého, podnětného a obsahově bohatého prostředí, v něm dítě může uplatnit svoji individualitu, projevit svoje zájmy a dovednosti, kde se bude bavit a cítit se jistě a bezpečně.

Zájmové činnosti jsou individuálně odlišné potřebám a možnostem jednotlivých dětí.

Je dbáno na to, aby dítě mělo možnost cítit se úspěšně a bylo svým okolím uznáváno.

Tímto chceme přispět k rozvoji zdravého jedince, který zná svou hodnotu, dokáže odolat negativním vlivům a dokáže si najít své místo v životě.

3. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

1) Podněcovat děti k získávání různých dovedností a návyků vhodných pro život, vést děti k zamyšlení se nad mravními a duchovními hodnotami.

2) Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování, k řešení problémů, vést je k všestranné a otevřené komunikaci

3) Získávat všeobecné vzdělání. Hrami a zájmovou činností prohlubovat a procvičovat učivo, motivovat děti k získávání nových poznatků, analyzovat je a dávat do souvislostí - v didaktických hrách upevňovat znalosti z vyučování.

4) Prohlubovat u dětí samostatnost, citlivost a ohleduplnost. Uvědomovat si práva a povinnosti svoje i druhých, osvojovat si pravidla společenského chování.

5) Vést děti ke společnému řešení problémů, respektování jiného názoru a ke schopnosti pracovat jako součást týmu. Rozvíjet empatii, schopnost komunikovat. Vést k vytrvalosti a odpovědnosti, schopnosti za své chování.

6) Seznamovat děti s lidovými tradicemi, se zvyky a obyčejí. Vytvářet citový vztah ke svému bydlišti, kraji a státu.

7) Vést děti respektování prostředí, ve kterém žijí – společenské i přírodní, pěstovat zdravý životní styl, vytvářet kladný vztah ke sportu. Osvojovat a upevňovat vědomosti a návyky.

3. 1. KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

- orientuji se v terénu a okolí školy – umím použít mapu a kompas
- recituji literární texty různých žánrů
- zapojuji se do dramatické improvizace na dané téma
- zpívám a umím použít jednoduché hudební nástroje
- zvládám základní herní situace na deskových hrách
- zapojuji se do výtvarných projektů a pomáhám při výzdobě školy
- aktivně se účastním při sportovních hrách a dodržuji pravidla bezpečnosti

4. ČASOVÝ PLÁN

Plán je zpracován na určité období – měsíční a týdenní plán, dále viz významné dny -samostatný list

Roční program školní družiny

ZÁŘÍ:

Ferda Mravenec je náš kamarád

- ☉ pravidla soužití – určení práv, ale i povinností a jejich dodržování
- ☉ mít pochopení pro druhé, stát si za svým názorem, ale naučit se odpouštět
- ☉ hry na upevnění kolektivu
- ☉ vědět, že když řešení problému přesahuje jeho síly, má se obrátit o pomoc na pedagoga
- ☉ znát pravidla slušného chování
- ☉ uznávat práva druhých
- ☉ všimnout si věcí, lidí a dějů kolem sebe, získané poznatky sdělit druhým
- ☉ poznáš mě na fotografii

ŘÍJEN:

Ferda nás seznamuje s přírodou

- ☉ rozvoj vztahu k přírodě – enviromentální výchova
- ☉ sběr přírodnin a práce s nimi „Miss a Mrs. Jeřabinka“
- ☉ vycházky do přírody
- ☉ pozorování změn v přírodě
- ☉ výstava a ochutnávka ovoce a zeleniny (zdravá výživa)
- ☉ rozhovory na téma podzimní příroda
- ☉ práce s přírodninami – účast a organizace soutěže „STROM 2008“- strom a jeho plody

LISTOPAD:

Ferda nás seznamuje se svým domovem

- ☉ vědět , ve kterém městě, obci žijeme (znát svoji adresu), využití ve VV a PV
- ☉ vědět o zemi kde žijeme co nejvíce (státní vlajka, znak, hymna) hlavní město „PRAHA“
- ☉ seznámení s pověstmi
- ☉ znát práci lidí – důležité služby : (obecní úřad, obchody, pošta)
- ☉ *návštěva obecního úřadu, pošty.....*

PROSINEC:

Ferda a naše Vánoce

- ☉ spoluvytvářet příjemné prostředí plné pohody ve školní družině
- ☉ opakování a prohlubování znalostí a používání přijatých pravidel
- ☉ umět vyjádřit své pocity a přání – dopis Ježíškovi
- ☉ vánoční zvyky tradice (výroba dárků), pomoc při „Vánoční výstavě“
- ☉ zimní radovánky

LEDEN:

Jak se Ferda připravil na zimu

- ☉ pomáhat zvířátkům v lese
- ☉ zajímat se o své zdraví (otuzování, sportování, zdravá výživa)
- ☉ nemoc, úraz a jeho ošetření
- ☉ prevence – chápat, že zdraví není samozřejmostí a je nutné si ho chránit
- ☉ námětové hry – u lékaře
- ☉ literární výchova – čas pohádek, výtvarné ilustrace k pohádkám

ÚNOR:

S Ferdou Mravencem poznáváme svět

- ☉ chápat, že jsou lidé různí a chovají se odlišně
- ☉ chovat se přátelsky ke všem dětem, odlišnosti neodsuzovat
- ☉ „MŮJ DOMOV – MOJE RODINA“
- ☉ práce s literárními texty, knihy jiných národů, poznávání jiných zemí (práce s fotografií)
- ☉ práce s encyklopediemi

BŘEZEN:

Ferda a probouzející se příroda

- ☉ zvířata a jejich mláďata – pozorování v přírodě
- ☉ pozorování změn v přírodě, vycházky
- ☉ měsíc knihy – výstavka knih, návštěva knihovny
- ☉ činnosti zaměřené k jarnímu období a k svátku jara – zvyky (vynášení smrtky), koledy
- ☉ první jarní kytičky – herbář
- ☉ všichni si pomáháme, hry na utužení kolektivu

DUBEN:

Ferda se ptá: "Znáte pravidla silničního provozu?"

- ☉ pravidla silničního provozu – dopravní značky (VV a PV – výroba značek)
- ☉ důležitá čísla (policie, nemocnice, hasiči) „první pomoc“
- ☉ moje kolo – nutná výbava, používání ochranných prvků
- ☉ jízda zručnosti
- ☉ účast na dopravní soutěži

KVĚTEN:

Ferda nás seznamuje s naší PLANETOU

- ☉ změny v přírodě a počasí – slunce – roční období
- ☉ práce s internetem, vyhledávání všeho co se týká naší planety
- ☉ návštěva planetária
- ☉ VV a PV náš vesmír „DEN ZEMĚ“

- vědět, že čas se měří (minuty, hodiny, dny ....)

ČERVEN:

S Ferdou hurá na cesty - na celém světě jsou přece děti

- vnímat lidi s jejich odlišnostmi různé rasy – barva kůže... další odlišnosti
- děti z různých zemí – odlišnosti mateřského jazyka - poslech v různých jazycích
- hry a soutěže ke „Dni dětí“ – DEN PLNÝ RADOSTI
- VÝLETY A VYCHÁZKY

ČINNOSTI, KTERÉ SE OPAKUJÍ KAŽDÝ MĚSÍC:

- *POUČENÍ O BEZPEČNOSTI PŘED KAŽDOU ČINNOSTÍ*
- *SPRÁVNÁ HYGIENA, SPOLEČENSKÉ CHOVÁNÍ*
- *PŘÍPRAVA NA VYUČOVÁNÍ – KONTROLA DOMÁCÍCH ÚKOLŮ*
- *ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA SE PROLÍNÁ TĚMĚŘ VŠEMI ČINNOSTMI*
- *MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – PČÍTAČOVÉ HRY, VYUŽITÍ INTERNETU*
- *NÁVŠTĚVY KNIHOVNY, DIVADEL, BESEDY, VÝSTAVY*
- *PRAVIDELNÝ POBYT VENKU*

5. FORMY

5.1. Pravidelné činnosti: jsou dány týdenním a měsíčním plánem

- a) týdenní skladba zaměstnání – pracovně technické činnosti
  - společensko-vědní činnosti
  - esteticko-výchovné činnosti
  - přírodovědné činnosti
  - sportovní a dopravní činnosti
  - hudební a literárně dramatické činnosti
- b) funkční režimové momenty
- c) pobyty venku, tělovýchovné chvílky
- d) dlouhodobá družinová činnost – formou hry

5.2. Sportovní aktivity/táborová činnost/:

- a) klidové činnosti – rozhovory, vyprávění, skládání puzzlí, společenské hry, sledování pohádek a filmů pro děti
- b) pobyty v přírodě
- c) spontánní hry
- d) spontánní činnosti ranní a odpolední družiny
- e) relaxační činnosti – spontánní nebo řízené

5.3. Odpočinkové činnosti:

- a) klidové činnosti po obědě, společná četba, vyprávění
- b) rekreační činnosti, hry v tělocvičně, nebo venku

5.4. Příprava na vyučování:

- a) didaktické hry
- b) výukové programy na PC
- c) vypracování úkolů – individuálně dle zájmu dětí a požadavku rodičů
- d) individuální procvičování učiva – dle potřeby žáků

5.5. Příležitostné akce:

- a) besedy
- b) exkurze, výstavy, výlety
- c) odpolední vycházky
- d) zapojení se do soutěží a charitativních projektů

6. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

6.1. Jazyk a jazyková komunikace, matematika a její aplikace

- 1) Didaktickými hrami procvičovat probírané učivo.
- 2) Individuálně procvičovat s dětmi učivo – dle potřeby.
- 3) Nabízet dětem zajímavé činnosti, které hravou formou povedou k procvičování učiva.
- 4) Využívat výukových programů na PC
- 5) poslech literárních textů
- 6) zážitkové čtení a naslouchání
- 7) řešení problémových situací z běžného života
- 8) používání peněz v běžných situacích

Kompetence:

Dítě se učí s chutí, učí se nejen spontánně, získané vědomosti dává do souvislostí, získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

Okruhy činností:

Didaktické hry, doplňovačky, hádanky, pracovní listy, dětské křížovky a osmisměrky, výukové programy na PC.

Začlenění průřezových témat:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova k myšlení evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- mediální výchova

Vytvářením různých příležitostí procvičujeme individuální uplatnění žáků, jejich vzájemnou spolupráci a pomáháme tím rozvíjet osobnost žáka. Vše procvičujeme v dalších činnostech žáků realizovaných v literárních, recitačních a dramatických aktivitách.

6.2. Člověk a jeho svět

A) Místo, kde žijeme

- ☉ Seznamovat děti s prostředím školy, činností ve škole, okolím školy, bezpečnou cestou do školy
- ☉ Vytvářet citový vztah ke svému bydlišti a kraji
- ☉ Seznamovat děti s nejbližším okolím, poznávat naši obec a dle možností ji porovnávat s dobovými fotografiemi a kresbami
- ☉ Prohlubovat zeměpisnou orientaci
- ☉ Poznávat a porovnávat rodinné a společenské prostředí (škola, obec)
- ☉ Upevňovat poznatky o denním režimu ve škole v rodině
- ☉ Seznamovat děti s bezpečností pohybu v okolí školy a při cestě domů
- ☉ Dodržovat zásady dopravní výchovy, procvičovat znalost základních dopravních značek
- ☉ Podněcovat k myšlení o jevech a věcech kolem nás
- ☉ Seznamovat se s prostředím v obci
- ☉ Poznávat domov, krajinu

Kompetence:

Dítě odhaduje rizika svých nápadů, chová se zodpovědně s ohledem na

bezpečnost a zdraví, dokáže vyjádřit své myšlenky vhodnou formulací, hledá odpovědi na otázky.

Okruhy činností:

Vycházky, přímé pozorování, návštěvy různých míst v obci – pracoviště rodičů, OÚ, exkurze, vyprávění, účast na akcích pořádaných pro děti, výstava výtvarných a ostatních prací na veřejnosti, prezentace, tematické a sportovní hry, kolektivní práce, výlety.

- 1) **domov** – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- 2) **škola** – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, **riziková místa a situace** - škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, **obec (město), místní krajina** – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- 3) **okolní krajina (místní oblast, region)** – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- 4) **naše vlast** – naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, **armáda ČR**

B) Lidé kolem nás

- Osvojovat a upevňovat základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, vytvářet klidné vztahy mezi dětmi – toleranci ohleduplnost a snášenlivost
- Vytvářet situace vhodné k urovnávání drobných konfliktů mezi dětmi, zlepšovat vztahy mezi chlapci a děvčaty, jejich vzájemné pochopení
- Prohlubovat schopnost dětí pozvat vrstevníka k účasti na nějaké hře nebo činnosti
- Předcházet šikaně – upevňovat schopnosti dětí požádat o laskavost, schopnost vyjádřit opačný názor, schopnost požádat o pomoc při řešení problému a tuto pomoc poskytnout i svým kamarádům.
- Prohlubovat schopnost pochválit druhého a schopnost přijmout pochvalu vést děti k hodnocení činnosti své i ostatních, hledání kladů a předností
- Učit se naslouchat promluvám druhých
- Prohlubovat schopnost odmítnout nerozumný návrh, odolat tlaku vrstevníků chovat se nevhodným způsobem
- Uvědomovat si význam pomoci a solidarity – dle možností se zapojit do charitativních projektů
- Seznámit děti s jejich právy a povinnostmi, podporovat je při zapojení do diskuse
- Podporovat dobrovolnou práci ve prospěch kolektivu nebo jednotlivce
- Vytvářet vztah ke společnosti, společenským hodnotám, upevňovat správné vztahy k rodině – rodičům a prarodičům, sourozencům
- Vytvořit tradice a zapojit se do oslav narozenin
- Osvojovat si a upevňovat základy společenského chování
- Procvičovat a dodržovat zásady společenského chování
- Zařadit prvky mediálního chování – vyprávění o tom, co děti viděly v televizi slyšely v rádiu

Kompetence:

Dítě si všímá dění i problémů kolem sebe a to ho vede k využití při řešení svých problémů a dále ho to motivuje při chápání, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i s dospělými, samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že je za ně odpovědný a nese důsledky svého chování. Dítě si uvědomuje svá práva a povinnosti, vnímá nespravedlnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, uvědomuje si práva druhých, dokáže se prosadit a také podřídit, dokáže přijmout kompromis, je tolerantní k odlišnosti mezi lidmi.

Okruhy činností:

Každodenní výchovná práce – základy společenského chování, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, dramatizace, vyprávění, předčítání, naslouchání, různé interaktivní, sociálně psychologické a kreativní hry a hodnocení, společné řešení problémů, společenské a soutěživé hry, společné řešení problémů, oslavy narozenin dětí, výchovné chvíle.

- 1) **rodina** – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- 2) **soužití lidí** – mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným, sociálně slabým
- 3) **chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování

C) Lidé a čas

- Seznam dětí s lidovými zvyky a obyčeji (vánoce, velikonoce, slet čarodějnic... v minulosti a současnosti)
- Porovnávat zvyky a práci lidí v minulosti a současnosti
- Vytvářet citový vztah k hodnotám, které vytvořili naši předkové
- Připomenout si státní svátky a významné dny (Mezinárodní den dětské knihy, světové dny)
- Budovat správný režim dne a jeho dodržování
- Učit děti využívat svůj volný čas

Kompetence:

Dítě se orientuje v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, umí říci „ne“ nevhodným nabídkám na využití volného času.

Okruhy činností:

Vycházky, výlety do okolí, výtvarné zpracování, didaktické zábavné hry.

Začlenění průřezových témat v oboru **Člověk a jeho svět:**

- mediální výchova - výchova demokratického občana
- multikulturní výchova - osobnostní a sociální výchova
- enviromentální výchova - výchova k myšlení evropských a globálních souvislostech
- dopravní výchova
- finanční gramotnost
- Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, Zdraví (sexuální výchova, rodina, ochrana před nemocem - obrana vlasti

- 1) **orientace v čase a časový řád** – určování času, kalendáře, generace, režim dne, roční období
- 2) **současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny

6. 3. Člověk a příroda

- 1) Vytvářet kladný vztah k životnímu prostředí a přírodě
- 2) Při vycházkách získávat citové zážitky a vytvářet potřebu projevit pozitivní city
- 3) Všimnout si znaků přírody vnímat změny v přírodě a porovnávat je se změnami v ostatních ročních obdobích
- 4) Vycházkami, pokusy a pozorováním upevňovat vědomosti o probíhajícím ročním období
- 5) Vést děti k přímému poznání různých druhů přírodního materiálu a seznamovat s jeho vlastnostmi, využívat přírodní materiál k výtvarnému či jinému zpracování
- 6) Všimnout si stromů, pozorovat jejich rozdílnosti, upevňovat vědomosti
- 7) Formou besed rozvíjet vztah k přírodě
- 8) Získávat poznatky o tom, jak využít a zhodnotit dary přírody
- 9) Hluběji poznávat přírodu při samostatné práci s rostlinami – konkrétní péče o pokojové rostliny, odpovědnost
- 10) Dle možností přímé pozorování zvířat a mláďat
- 11) Rozšiřovat a upevňovat vědomosti (zvířata, rostliny, přírodní jevy, zajímavosti a rozmanitost přírody) formou vlastního vyhledávání a získávání informací a předávání ostatním dětem

12) Seznamovat děti s pranostikami - orientovat se v nich a umět je správně vyložit a pochopit, přímé pozorování a poznávání

Kompetence:

Dítě se učí organizovat, řídit a hodnotit, pozorovat, při řešení situací užívá logických a empirických postupů, všímá si souvislostí mezi jevy, umí chránit životní prostředí.

Okruhy činností:

Vycházky, výlety do okolí, přímé pozorování, pokusy, sběr přírodnin – výtvarné zpracování, besedy, vyprávění, pranostiky, samostatné vyhledávání informací, péče o pokojové rostliny, didaktické zábavné hry s přírodní tematikou, pozorování zvířat.

Začlenění průřezových témat:

- mediální výchova
- výchova demokratického občana - multikulturní výchova
- osobnostní a sociální výchova - enviromentální výchova
- výchova k myšlení evropských a globálních souvislostech

látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství

1) **voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život

2) **nerosty a horniny, půda** – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam

3) **Vesmír a Země** – sluneční soustava, den a noc, roční období

4) **rostliny, houby, živočichové** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejnámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka

5) **životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí

6. 4. Člověk a zdraví

- Upevňovat návyky v oblasti zdraví, předcházet nemocem a úrazům, získávat orientaci v základních názorech na zdraví – co je a co není zdravé (správný životní styl)
- Uplatňovat základní hygienické návyky
- Upevňovat poznatky o lidském těle
- Upevňovat zásady zdravé výživy
- Vytvářet kladný vztah k pohybu a sportování, zařazovat zimní sporty, tradiční podzimní a jarní pohybové hry
- Umožnit dětem vlastní realizaci pohybových schopností a dovedností spojených s hravým a bezprostředním přístupem
- Rozvíjet přirozenou pohyblivost dětí využitím jednoduchých her
- Spojovat pohyb na zdravém vzduchu s procvičováním rychlosti, obratnosti, orientace v daném prostoru, postřehu, paměti a odhadu vzdálenosti
- Rozvíjet pohybovou koordinaci a cvičení obratnosti – pohybové hry s využitím míčů a jiných netradičních pomůcek... (plně plastové láhve, mašle, stuhy, přírodniny)
- Zvládat jednoduché pohybové činnosti prováděné ve skupině, procvičovat koncentraci při pohybových hrách – naučit se pracovat a sportovat ve skupinách (skupinové sporty)
- Zvládat v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnocení nebezpečných míst v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určování vhodného způsobu bezpečného chování (4. a 5. ročník)
- Upevňovat základní pravidla účastníků silničního provozu

Kompetence:

Dítě se učí chránit své zdraví fyzické i duševní, dbá na své osobní zdraví i na zdraví druhých, chová se odpovědně a bezpečně.

Okruhy činností:

Vyprávění, dodržování pravidel bezpečného chování – dramatizace, nácvik jednoduchého ošetření poranění, tělovýchovné a pohybové aktivity, pobyt venku v tělocvičně, sportovní a pohybové hry a soutěže.

Začlenění průřezových témat:

- osobnostní a sociální výchova
- Dopravní výchova
- Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, Zdraví (sexuální výchova, rodina, ochrana před nemocemi)

- 1) **lidské tělo** – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- 2) **péče o zdraví, zdravá výživa** – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; osobní, intimní a duševní hygiena – stres a jeho rizika; reklamní vlivy
- 3) **osobní bezpečí** – bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci
- 4) **uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu** - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných .
- 5) **uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu** při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa (1. a 2. ročník)
- 6) **prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty**

(3. ročník)

6. 5. Člověk a svět práce

- Podněcovat děti k všímání si krásy lidských výtvorů
- Rozvíjet samostatnost dětí, podporovat sebe obsluhu
- Zlepšovat motorické schopnosti, rozvíjet jemnou motoriku
- Rozvíjet předvídatost a kreativitu dětí, podporovat vlastní nápady a podněcovat je při realizaci
- Rozvíjet konstruktivní schopnosti a dovednosti, podporovat prostorové vnímání, při práci se stavebnicemi postupovat od jednoduché montáže ke složitějším úkolům
- Procvičovat techniku vybarvování, lepení, vystřihování, skládání , sledovat a dodržovat čistotu provedené práce, přesnost a soustředění, výdrž
- Pracovat podle slovního návodu, plánu, předlohy
- Rozvíjet schopnost spolupracovat, zapojit se do společného díla, vést děti k dohodě při rozdělování si úkolů a při samotné realizaci, naučit se respektovat práci druhých
- Podporovat u dětí zájem zapojovat se do různých soutěží
- Nabízet dětem netradiční a zajímavé techniky

Kompetence:

Dítě dokončí započatou práci, samostatně vymýšlí nová řešení, umí hodnotit své výkony, spolupracuje aktivně ve skupině, dokáže vést i podřídit se, přijmout kompromis, učí se plánovat, organizovat, řídit.

Okruhy činností:

Výtvarné, estetické a pracovní technické činnosti, práce a volná hra se

stavebnicemi, výtvarné zpracování vlastních představ – spontánní činnosti, výtvarné soutěže, prezentace vlastních prací

Začlenění průřezových témat:

- osobnostní a sociální výchova
- enviromentální výchova

- 1) **látky a jejich vlastnosti** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- 2) **voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- 3) **nerosty a horniny, půda** – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- 4) **Vesmír a Země** – sluneční soustava, den a noc, roční období
- 5) **rostliny, houby, živočichové** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- 6) **životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí ..
- 7) **rovnováha v přírodě** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- 8) **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy
- 9) **rizika v přírodě** – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

6. 6. Umění a kultura

- 1) Přibližovat dětem přísloví, pořekadla a hádanky
- 2) Rozpoznávat témata a konflikty v daném příběhu, umět vyvodit ponaučení – (čtení pohádek, příběhů, pověstí a bajek, klasických i moderních
- 3) Literárními útvary se pokusit kladně ovlivnit emocionální vývoj dětí, rozvíjet jejich fantazii a představy, motivovat děti k zamyšlení se nad lidskými vlastnostmi
- 4) Reprodukovat obsah četby a zapamatovat si fakta, umět je zaznamenat – čtení příběhů na pokračování
- 5) Rozvíjet estetické cítění a vnímání při práci s knihou
- 6) Rozvíjet city dětí a snažit se spojovat hudební složku se slovem, obrazem, pohybem
- 7) Vést děti k samostatnosti, odpovědnosti, odstraňovat ostych, vytvářet kolektivní cítění při dramatizaci
- 8) Pracovat ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru, podporovat tvořivé myšlení

Kompetence:

Dítě ovládá řeč, komunikace je kultivovaná, dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky, získává kladný vztah k literatuře.

Okruhy činností:

Návštěvy výstav, knihoven, uspořádání výstavy knih, práce s knihou a různými literárními útvary, předčítání, vyprávění, výtvarné zaznamenání zážitků, dramatizace – řízená i spontánní, malé scénky a dramatické zpracování, poslech hudby, dětských písní, relaxační hudby, spojení hudby s pohybem a představou – hudebně pohybové hry.

Začlenění průřezových témat:

- osobnostní a sociální výchova

- výchova k myšlení evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova (4.a 5.r.)
- mediální výchova (4. 5. r.)
- enviromentální výchova

- 1) **lidské tělo** – stavba těla, základní funkce a projevy , životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- 2) **partnerství**, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
- 3) **péče o zdraví, zdravý životní styl** – denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosené, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc; osobní, intimní a duševní hygiena
- 4) **návykové látky a zdraví** – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- 5) **osobní bezpečí** – krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek bezpečné chování v silničním provozu dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání , brutalita a jiné formy násilí v médiích
- 6) **přivolání pomoci** v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- 7) **mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém
- 8) **uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu** - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista

6.7. Matematika a její aplikace

Seznamovat a pomáhat dětem při získávání číselných údajů měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním.

Při hře si vyplmáhají matematickými operacemi - nakupování, prodávání.

Používají různé geometrické tvary a třídí je , spojují do dalších tvarů.

Učí se společně řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém a utřídit údaje.

Kompetence - podporujeme u žáka rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, pracujeme s matematickými hádanekami, kvízy, rébusy, počtářskými soutěžemi.

Okruhy činností:

Hry se stavebnicemi, penězi.

Začlenění průřezových témat:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova k myšlení evropských a globálních souvislostech (4. a 5.r.)
- multikulturní výchova
- mediální výchova
- enviromentální výchova (4. a 5.r.)
- finanční gramotnost

Vytvářením různých příležitostí procvičujeme individuální uplatnění žáků, jejich vzájemnou spolupráci a pomáháme tím rozvíjet osobnost žáka. Vše procvičujeme v dalších činnostech žáků při logických plochách a při účasti na soutěžích - klokánek, olympiády.

Ve vzdělávacím oboru matematika zařazujeme průřezová témata, která reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa. Vytváříme různé příležitosti pro individuální uplatnění žáků, jejich vzájemnou spolupráci a pomáháme tím rozvíjet osobnost žáka. Jedná se o využívání těchto témat v oboru **Závislosti, vztahy a práce s daty** a v oboru **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**, při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života.

6. 8. Informační a komunikační technologie

Seznamovat a pomáhat dětem při získávání informací o počítačové technice

Při hře si využívat logické myšlení

Používají techniku jako prostředek informací a prostředek pro procvičování získaných učebních dovedností

při využívání techniky procvičují i svoji kreativitu - malování

Kompetence :

rozvíjíme schopnost abstraktního a logického myšlení, podporujeme zodpovědný přístup k zadaným úkolům a úplné dokončení práce

Okruhy činností:

čtení s porozuměním při získávání informací z internetu

kolektivní hry a soutěže - spolupráce

kreativita – puzzle, malování

Začlenění průřezových témat:

osobnostní a sociální výchova

mediální výchova

finanční gramotnost

1) základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce

2) struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení

3) operační systémy a jejich základní funkce

4) seznámení s formáty souborů (doc, gif)

5) multimediální využití počítače

6) jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software

7) zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky

6.9. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Průřezová témata jsou nedílnou součástí ŠVP. Reprezentují aktuální problémy současného světa. Platí pro žáky 1.-5. ročníku. Pomáhají rozvíjet osobnost žáka jak v oblasti vědomostí, dovedností a schopností, tak v oblasti postojů a hodnot.

K účinnosti průřezových témat napomáhá propojenost obsahu všech vzdělávacích vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných školou v družině i při mimoškolních aktivitách.

CHARAKTERISTIKA PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Každá třída si stanovuje na začátku školního roku pravidla pro chování ve své třídě a připravuje návrhy pro pravidla chování ve škole i v družině.

V průběhu školního roku se snažíme s těmito pravidly dále a soustavně pracovat. Ve třídách, ale i v družině při řešení problémů, citlivých záležitostí používáme metody komunitního kruhu a snažíme se všichni dodržovat jeho pravidla, kde se zaměřujeme na prevenci sociálně patologických jevů.

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Děti se seznamují s regionem, s jeho osobnostmi, historií, pověstmi a kulturními a historickými památkami při pravidelných vycházkách, ale i při četbě.

Je pořádána beseda s významnou osobností obce nebo s rodiči či prarodiči, při představování různých řemesel.

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Pořádáme tematické dny, které se uskutečňují jednou do roka se zaměřujeme na tato témata – Svět – místo kde jsem doma, ČR a EU, Den bez aut, atd.

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Při komunitních kruzích, se žáci učí komunikovat a žít ve skupině, uplatňovat svá práva, respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory a schopnosti druhých. Využívají svoji řečovou komunikaci.

5. ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Některá témata s ekologickou tematikou žáci zpracovávají v rámci tematických dnů.

Ve škole probíhá sběr starého papíru, třídění PET lahví, sběr léčivých bylin.

Ke Dni Země pořádáme v rámci výuky - úklid v blízkém okolí Zvole (ve spolupráci se zaměstnanci obecního úřadu).

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Děti pravidelně vystupují na všech kulturních akcích, které škola pořádá, ale i další organizace obce. Pořádáme pravidelné výstavy výtvarných i literárních prací našich žáků. Pravidelně se škola prezentuje vlastní vývěskou na návsí obce a foto-nástěnkami. V regionálním zpravodaji vychází pravidelně články o činnosti a akcích školy.

Zpětná vazba - plnění průřezových témat je vedeno ve zvláštních přehledech a vždy konzultováno na pedagogických radách v průběhu roku.

7. DOPRAVNÍ VÝCHOVA

V průběhu roku toto téma zařazujeme především do oblasti Člověk a jeho svět a Člověk a zdraví.

Každá třída se seznamuje s dopravní situací nejen v okolí školy, ale i s pravidly bezpečnosti a chování na komunikaci i mimo ni, dle ročníků jsou upraveny i dopravní situace. Všechny ročníky se účastní projektů „Bezpečně do školy“ a „Dopravní soutěž“, kde se mimo dopravní výchovy zaměřují na chování při nehodě a poskytování první pomoci, kdy se toto téma prolíná s průřezovým tématem Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí.

8. FINANČNÍ GRAMOTNOST

Žáci jsou v průběhu roku seznamováni se světem financí, které přispívají k rozvoji finanční gramotnosti. Finanční gramotnost je realizována v součinnosti se vzdělávacím oborem Matematika a její aplikace a Informační a komunikační technologie. Metody a formy práce v souvislosti s finanční

gramotností jsou také součástí ŠVP družiny, kdy si žáci v rámci odpoledních činností a hrou upevňují získané dovednosti a znalosti.

9. OBRANA VLASTI

Problematika ochrany zdraví, života a majetku a problematik obrany státu je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, kde témata jsou zaměřena na přiblížení žákům důležité politické instituce včetně armády, a ukazuje způsoby zapojení do občanského života.

10. OCHRANA ČLOVĚKA ZA BĚŽNÝCH RIZIK A MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ, ZDRAVÍ (sexuální výchova, rodina, ochrana před nemocemi)

Člověk a jeho svět:

- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných (1. období)
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista (2. období)

Na první části obou očekávaných výstupu reaguje téma: „Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí“. Naplnění druhých částí očekávaných výstupů směřují k návykům, které zajišťují bezpečný pohyb v silničním provozu v roli chodce, cyklisty i osoby přepravované v dopravních prostředcích. Podstatou by měla být nejen znalost základních dopravních značek (dopravního značení) a jejich respektování, ale i aktivní vnímání dopravních prostředků a účastníků dopravy, reagování na jejich pohyb a jednání, vyhodnocování dopravních situací, stejně jako cílené užívání ochranných prvků, zádržných systémů atd.

11. KORUPCE

Prvky korupce se v družině nezařazují celkově, ale v návaznosti na průřezové téma finanční gramotnost a hlavně u starších žáků, kde je více směřována na výstupy 2. Období pro pochopení významu škodlivosti korupce ve společnosti.

7. PODMÍNKY PRO ZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

ŽÁCI SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM, SE ZDRAVOTNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM A ŽÁCI SE SOCIÁLNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮM NADANÝM

Se žáky se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování), také s žáky se zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) a s žáky se sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu) v současné době v naší škole nepracujeme, protože žádný z rodičů o vzdělávání takto znevýhodněného žáka nepožádal.

7.1. Zajištění vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním by se při naší škole mohlo uskutečnit formou individuální integrace do běžné třídy, avšak pro žáky vyžadující speciální stavební úpravy (žáky tělesně postižené – na kolečkovém křesle) by tato forma nevyhovovala, jen v případě zajištění pomocného vychovatele.

Náš program nabízí pro tyto žáky metody nacházející uplatnění zejména při rozvíjení rozumových schopností, orientačních dovedností, zlepšování sociální komunikace a dalších specifických dovedností žáků. ŠVP by byl podkladem pro tvorbu individuálních vzdělávacích plánů.

Při vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním bychom zabezpečili tyto podmínky:

- uplatňování zdravotních hledisek a respektování individuality a potřeb žáka
- zabezpečení diferenciac a individualizace při využívání obsahu, forem i metod výuky
- zabezpečení odborné výuky předmětů
- zohlednění druhu, stupně a míry postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání
- spolupráci s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka, se školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráce s odborníky z jiných resortů (zejména při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů)
- spolupráce s ostatními školami, které vzdělávají žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním
- podporu nadání a talentu žáků vytvářením vhodných vzdělávacích nabídek
- umožnili bychom posílení předmětů, které vzhledem k postižení žáků vyžadují vyšší časovou dotaci, nebo k zařazení předmětů speciálně pedagogické péče
- očekávané výstupy vzdělávacích oborů v jednotlivých obdobích by byly upraveny tak, aby byly pro tyto žáky z hlediska jejich možností reálné a splnitelné, a těmto výstupům bychom přizpůsobili i výběr učiva
- pokud postižení žáka (žáků) objektivně neumožňuje realizaci vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru ŠVP nebo jeho části – umožníme jej nahradit příslušným vzdělávacím obsahem nebo jeho částí příbuzným, případně jiným vzdělávacím obsahem, který lépe vyhovuje jeho (jejich) vzdělávacím možnostem
- v případě potřeby bychom umožnili, v souladu s právními předpisy, působení asistenta pedagoga ve třídě

V případě zažádání o výuku takto postiženého žáka, bude muset operativně škola řešit odstraňování architektonických bariér a provést potřebné změny, případně úpravy školního prostředí. Dále zajistit proškolení či zajištění odborné alternativní formy komunikace – znaková řeč, Braillovo písmo či náhradní formy komunikace.

7.2. Zajištění vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Dlouhodobým cílem naší školy je integrace žáků z odlišného kulturního a sociálně znevýhodňujícího prostředí, ochrana jejich minoritní kultury a podpora jejich úspěšnosti v majoritní společnosti.

Při vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním bychom zabezpečili tyto podmínky:

- vnímání jiné národnosti, etnicity či hodnotové orientace u všech našich žáků a v rámci možností pružně reagovat na kulturní rozdíly, vypracovat pro tyto žáky individuální vzdělávací plány, které by jejich potřebám maximálně vyhovovaly.
- zajištění seznámení učitele s rodinným prostředím pro možnost dobrého vytváření příznivého prostředí ve škole.
- využívání výukových postupů vhodných pro rozmanité učební styly žáků a různé způsoby organizace výuky, plánování výuku tak, aby vycházela ze zájmů, zkušeností a potřeb žáků různých kultur, etnik a sociálního prostředí.
- v případě potřeby bychom umožnili, v souladu s právními předpisy, působení asistenta pedagoga ve třídě
- pro dobré výsledky žáků bychom zajistili specifické učebnice a materiály
- společně s rodiči bychom zajistili pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu
- využívali bychom spolupráci s psychologem, speciálním pedagogem – etopedem, sociálním pracovníkem či případně s dalšími odborníky.

7.3. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Škola se snaží svým individuálním přístupem k žákům zjišťovat jejich nadání. Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků pak způsob výuky vychází z nabídky využívání vlastního pracovního tempa s podporou záliby v řešení problémových úloh zvláště ve spojitosti s vysokými schopnostmi v oboru. Tito žáci jsou motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky, především ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte. Žáci jsou vedeni k vlastní prezentaci svých úspěchů a předávání zkušeností dalším dětem

8. Podmínky přijímání uchazečů, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

PŘIJETÍ DO DRUŽINY

O přijetí do družiny rozhoduje ředitelka školy na základě písemné přihlášky

PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ V DRUŽINĚ

Po přijetí do družiny se podmínky průběhu vzdělávání odvíjí od dodržování pravidel chování a bezpečnosti v družině

Zapojování se do aktivit, získávání kompetencí a zapojení se do průřezových témat

UKONČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ V DRUŽINĚ

Ukončení dochází na žádost rodičů při odhlášení z docházky.

PRAVIDLA CHOVÁNÍ A BEZPEČNOSTI V DRUŽINĚ

Před dobou určenou na zápisním lístku může být dítě propuštěno jen na základě písemné žádosti rodičů. S písemným souhlasem mohou děti

odcházet z družiny samostatně. Rodiče pak přejímají odpovědnost za bezpečnost dítěte během cesty domů.

Docházka přijatých dětí do družiny je povinná. Omluvení nepřítomného žáka je stejné jako ve škole.

Nepřítomnost žáka hlásí vychovatelka třídní učitelce.

Do školní družiny nastupují děti před vyučováním, podle provozu školní družiny, a ihned po skončení vyučování.

Obuv, oděv a aktovky odkládají děti na určené místo. Případná ztráta nebo záměna musí být neodkladně nahlášena vychovatelce.

Žáci se chovají šetrně k zařízení a vybavení školní družiny. Dojde-li

k poškození věci a hraček, projedná se případ s rodiči a dohodne se způsob úhrady.

Za žáka, který byl ve škole a bez omluvy se nedostaví do školní družiny, vychovatelka nezodpovídá.

Bez dovolení vychovatelky nesmí žák školní družinu opustit. Odchod ze školní družiny je uveden písemně na zápisním lístku.

Na změnu bydliště a písemnou odhlášku žáka ze školní družiny upozorní vychovatelku rodiče.

Chování žáků ve školní družině:

● Žáci dodržují vnitřní řád školy.

● Po příchodu do školní družiny se žáci nahlásí paní vychovatelce.

● Pozdní příchod a odchod ze třídy je žák povinen ohlásit vychovatelce.

● Žáci se bezdůvodně nezdržují na chodbách v prostorách WC a třídách.

● Dodržují hygienické zásady.

● Před ukončením školní družiny jsou žáci povinni uklidit hračky, hry a ostatní věci na určená místa.

● Žáci úmyslně nepoškozují majetek školní družiny a školy.

● Žáci nenosí do školní družiny cenné věci a větší obnos peněz.

9. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY DRUŽINY KAPACITA ŠKOLY, DRUŽINY – POPIS

• moderní vybavení učebny výpočetní techniky, Internet a e-mail pro žáky i pedagogy

- kvalitní učitelská, metodická a žákovská knihovna
- školní družina – kapacita 20 žáků
- školní jídelna a nově rekonstruovaná tělocvična
- Prostory pro cvičení: 7,20 x 5,30 m
- Vybavení : viz inventární soupis – kabinet TV
- Hyg. zařízení: umyvárny součástí WC
- Šatny: samostatné pro dívky, pro chlapce jsou součástí hlavní šatny.
- Rozměry: 2,52 x 3,82 m a 3,78 x 3,83 m
- Počet a kapacita hřišť: V současné době škola nemá vlastní sportovní hřiště.
- Škola a dužina využívá dětského hřiště za školou, může také využívat obecního víceúčelového hřiště s umělým povrchem.
- neomezené podmínky pro trávení volného času - dětské hřiště, víceúčelové hřiště
- servisní služby – zajišťování pitného režimu pro žáky (odběr dotovaného mléka, odběr dotovaného ovoce, vaření čaje)
- Máme zařazeny žáky se speciálními výukovými potřebami, ale pro děti se zdravotním postižením v naší škole zatím není zavedeno, neboť nebyla podána ani žádná žádost o zařazení takto postiženého dítěte.

Podmínky pro tělovýchovnou činnost:

- Zájmové kroužky dle zájmu dětí se každoročně mění. Doba kroužků je od 12.30 hod. do 13.30 hod. s možností prodloužení dle potřeby a zájmu.
- Dále je zde pravidelná výuka náboženství.

Provoz školní družiny - ROZPIS:

- PONDĚLÍ** 6.50 - 7.25 11.15 - 15.15
- ÚTERÝ** 6.50 - 7.25 11.15 - 15.15
- STŘEDA** 6.50 - 7.25 11.15 - 15.15
- ČTVRTEK** 6.50 - 7.25 11.15 - 15.15
- PÁTEK** 6.50 - 7.25 11.15 - 15.15

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Družina je vybavena dvěma skříněmi, ve kterých jsou uloženy společenské hry, stavebnice, pastelky a další

- ve vybavení družiny nechybí stolky, židle, klavír, poličky, nástěnka, boxy na plyšové hračky, koberec, magnetická tabule atd.

10. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY DRUŽINY

Předpoklady pro výkon činnosti vychovatele v družině upravuje zákon číslo 563/2004 Sb. O pedagogických pracovnicích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších změn.

Na naší škole tuto činnost zajišťuje jedna vychovatelka.

Povinnosti vychovatelky:

- ☉ Vychovatelka se řídí školním řádem a řádem školní družiny.
- ☉ Svoji nepřítomnost musí hlásit ředitelce školy. Na pracovišti je 10 minut před začátkem pracovní doby.
- ☉ Vyžaduje od žáků dodržování řádu školní družiny a vnitřního řádu školy.
- ☉ Vede veškerou dokumentaci školní družiny.
- ☉ Má na starosti inventář školní družiny.

Pedagogická evaluace školního vzdělávání

Během výchovného působení a zájmového vzdělávání paní vychovatelka analyzuje pedagogický proces a jeho výsledky – dále vyvozuje odpovídající závěry. Vychovatelka dbá, aby evaluaci předcházelo aktivní zapojení žáků při vytváření zájmového vzdělávání. Žáci se aktivně podílí na vytváření plánu školní družiny.

Při vytváření vlastního vzdělávacího programu je důležité vytvořit evaluační a hodnotící proces, který umožní zlepšovat a optimalizovat kvalitu pedagogických činností i podmínek, za kterých vzdělávání vzniká.

Vychovatelka vzdělávání průběžně sleduje, hodnotí a získané poznatky dále využívá ke zlepšení zájmového vzdělávání. Vnitřní evaluaci provádí žáci školní družiny společně s paní vychovatelkou. Je možné i zapojení rodičů do evaluace a to formou anket.

11. EKONOMICKÉ PODMÍNKY DRUŽINY

Na základě schválení družiny Krajem Vysočina, je vychovatelka v družině placena ze státního rozpočtu. Vše je zakotveno v pracovní smlouvě. Náklady na chod a údržbu prostor vymezených družině je hrazeno z obecních zdrojů. Na drobné materiály vybíráme školné na celý školní rok v částce 200 Kč, které je vybíráno po pololetích.

12. BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ, BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANA ZDRAVÍ

Zásady chování při úrazu:

Žák každý úraz hlásí vychovatelce. Při poranění je nutno poskytnout první pomoc, případně zajistit ošetření lékařem. Hlásit úraz žaka rodičům a ředitelce školy. Úraz musí být evidován v sešitě úrazů.

- Struktura režimu družiny je vhodné doplňovat o relaxační prvky s poslechem vhodné relaxační hudby, využívat vhodného prostoru k spontánním činnostem, aktivnímu pohybu a dále využívat častého pobytu dětí v přírodě
- Po celou dobu provozu ŠD mají děti zajištěn pitný režim
- Stravovací režim – děti odchází do jídelny. Tyto prostory jsou dle rozpisu dozorovány pedagogickým sborem
- Prostředí využívaných prostorů odpovídá platným normám – vyhovující osvětlení, přiměřené teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, velikost nábytku, hygienické vybavení odpovídá předepsaným normám
- Vybavení je bezpečné a u nábytku je zabezpečení ostrých hran kryty. Prostředí je pravidelně kontrolováno
- Lékárnička je vybavena dle předpisů a je umístěna na vhodném a viditelném místě.
- Je dbáno na vytváření pohody prostředí, rodinné atmosféry, kde se děti navzájem ovlivňují a jsou vedeny k pomoci druhému ke spolupráci, přijmout kompromis a přitom je zachován respekt k potřebám jedince
- Činnosti a motivace jsou přizpůsobeny věku a možnostem dětí, hodnocení je v souladu s individuálními možnostmi
- Je dbáno a ochranu dětí před násilím a šikanou, hlavně individuálním přístupem, možnostmi svěřit se, rozhovory, besedy s využitím různých sociálně psychologických her
- Děti se aktivně podílejí na životě ve školní družině, spolurozhodují při výběru různých činností, jsou vedeny ke spravedlnosti, spolupráci a odpovědnosti
- Děti i jejich rodiče jsou včasné informovány o činnosti školní družiny, o vnitřním řádu.
- Rodiče se mohou kdykoli informovat osobně či telefonicky.

13. DOSTUPNOST - ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU DRUŽINY

Lze si jej prohlédnout a přečíst, je k dispozici v ředitelně školy. Dále na webových stránkách školy – www.skolazvole.cz

POUŽITÁ LITERATURA:

- 1) *Manuál pro tvorbu vzdělávacích programů v základním vzdělání VÚP v PRAZE 2005*
- 2) *Učební plány pro základní školy*
- 3) *Krejčová V: Aktuální témata výchovy a vzdělání ve škole, Hradec Králové: Gaudéamus 2005*
- 4) *Hofbauer B: Děti, mládež a volný čas PRAHA: Portál 2004*

5) nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, určený pro obor vzdělání 79-01-C/01 Základní škola

6) Opatření ministra MŠMT č.j. 1236/2012-22 ze dne 18. ledna 2012

7) Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, č.j. MSMT-2647/2013-21